

בְּהַתְחַלְתָּהּ הַבֵּן כִּסֶּה עַל אִמּוֹ. וְכַעַת הָאֵם מְכַסֶּה עַל בְּנָהּ. אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, בְּאוֹתָהּ שָׁעָה שֶׁהוּא כִּסֶּה עַל רַחֵל אִמּוֹ שֶׁלֹא תִשְׁלַט הָעֵינַן שֶׁל אוֹתוֹ רָשַׁע עֲלֶיהָ, חֲיִידָהּ בְּשָׁעָה שֶׁתָּבֵא עֵינַן רָעָה אַחֲרַת לְהַסְתַּפֵּל עַל בְּנִידָהּ וְעַל בְּנֵי - אִמָּךְ תִּכְסֶּה עֲלֵיהֶם. אֵתָה פְּסִיתָ עַל אִמָּךְ - אִמָּךְ תִּכְסֶּה עֲלֶיךָ.

וַיִּשָּׂא אֶת עֵינָיו וַיֵּרָא אֶת הַנְּשִׁים. פְּסוּק זֶה נֹאמַר בְּסוּד הַחֲכָמָה, בַּיּוֹם הַסְּפוּרִים, שֶׁבְּנֵי הָעוֹלָם עוֹמְדִים בְּדִין, וַיִּשְׂרָאֵל שָׁבִים בַּתְּשׁוּבָה לִפְנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְכַפֵּר עַל עֲוֹנוֹתֵיהֶם. וְאוֹתוֹ מְקַטְרֵג עוֹמֵד עֲלֵיהֶם, שֶׁחֹשֵׁב לְאַבֵּד אוֹתָם עַל חֲטָאֵיהֶם, שׁוֹלְחִים לוֹ אוֹתוֹ דוֹרוֹן, וְאֵז כְּתוּב (בראשית לב) כִּי אָמַר אֲכַפְּרָה פָּנָיו בַּמִּנְחָה הַהִלְכַת לִפְנָיו. אַחַר שֶׁמְקַבֵּל אוֹתוֹ מְקַטְרֵג הַדוֹרוֹן, מִתְהַפֵּף לָהֶם לְסַנְגוֹר.

מִזְדַּקֵּף וְרוֹאֵה אֶת יִשְׂרָאֵל כָּלָם מִתְעַנִּים, יַחְפִּי רַגְלִים. רוֹאֵה נְשִׁים, רוֹאֵה תַיִנוּקוֹת, כָּלָם בַּתְּעִנִּית, כָּלָם נְקִיִּים בְּנִקְיוֹן. וַיֹּאמֶר מִי אֵלֶּה לָךְ. שֵׁם קְדוֹשׁ לָךְ. מִי אֵלֶּה לָךְ. שׁוֹאֵל עַל הַתַּיִנוּקוֹת, וְאוֹמֵר, הַיְלָדִים אֲשֶׁר חֲנַן אֱלֹהִים אֶת עַבְדְּךָ. וְכִי לָמָּה צָרִיךְ לְהַשִּׁיבּוֹ כְּלוּם? אֵלֶּה פִּיּוֹן שֶׁמְקַבֵּל אוֹתוֹ שָׂחַד, מִתְהַפֵּף לָהֶם לְסַנְגוֹר. מְרִים עֵינָיו וְרוֹאֵה אֶת יִשְׂרָאֵל כְּמוֹ זֶה, חוֹשֵׁב שֶׁבְּגִלָּל פְּחָדוֹ הֵם עוֹמְדִים כָּךְ.

שׁוֹאֵר עַל הַתַּיִנוּקוֹת, וְאוֹמֵר מִי אֵלֶּה לָךְ. (וְאוֹמֵר בְּדִין נִסְתַּר הַיְלָדִים) מַה זֶה מִי אֵלֶּה לָךְ? אֵלֶּה אָמַר, מִיֵּלֵא אַתֶּם שֶׁחֲטָאתֶם לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ, אֲבָל תַּיִנוּקוֹת אֵלּוּ מִדּוּעַ עוֹמְדִים כָּךְ? מִי אֵלֶּה לָךְ? וַיֹּאמֶר הַיְלָדִים. רוּחַ הַקְּדוֹשׁ אוֹמְרָת, וְעַל זֶה טַעַם

בְּקִדְמוּתָא בְּרָא חָפָא עַל אִמְיָה. וְהַשְׁתָּא אִימָא חָפָאת עַל בְּרָא. אָמַר קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּהֵיאָה שְׁעָתָא דְחָפָא אִיהוּ עַל רַחֵל אִמְיָה, דְלֹא יִשְׁלוּט עֵינָא דְהַהוּא רָשַׁע עֲלֶיהָ, חֲיִידָהּ, בְּשָׁעָתָא דִּיֵּיתִי עֵינָא בִישָׂא אַחֲרָא לְאַסְתַּפְּלָא עַל בְּנָךְ וְעַל בְּנֵי, אִמָּךְ תִּחְפִּי עֲלִייהוּ. אֵת חָפִית עַל אִמָּךְ, אִמָּךְ תִּחְפִּי עֲלִייהוּ.

וַיִּשָּׂא אֶת עֵינָיו וַיֵּרָא אֶת הַנְּשִׁים. הַאי קָרָא, בְּרָזָא דְחֲכָמְתָא אַתְמוֹר, בְּיוֹמָא דְכַפּוּרֵי, דְבְנֵי עֲלָמָא קִיָּיִמִי בְּדִינָא, וַיִּשְׂרָאֵל תִּיבִינַן בְּתַיִבוּתָא קָמִי קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, לְכַפְּרָא עַל חוֹבֵייהוּ. וְהַהוּא מְקַטְרֵגָא קִיָּימָא עֲלִייהוּ, דְחָשִׁיב לְאוּבְדָא לֹוֹן עַל חוֹבֵייהוּ, שְׁלַחֵי לִיהַּ הַהוּא דוֹרוֹנָא, וְכַדִּין פְּתִיב, (בראשית לג) כִּי אָמַר אֲכַפְּרָה פָּנָיו בַּמִּנְחָה הַהִלְכַת לִפְנָיו. לְבַתֵּר דְמְקַבֵּל הַהוּא מְקַטְרֵגָא לְהַהוּא דוֹרוֹנָא, אַתְהַפֵּף לְהוּ סַנְיִגוֹרָא.

זְקוּף וְחָמִי לֹוֹן לְיִשְׂרָאֵל, פְּלַהּוּ מִתְעַנֵּן בַּתְּעִנִּיתָא, יַחְפִּי רַגְלִין. חָמִי נְשִׁין, חָמִי יַנְיִקִין, פְּלַהּוּ בַתְּעִנִּיתָא, פְּלַהּוּ (דף ר"ג ע"א) נְקִיִּים בְּנִקְיוֹ. וַיֹּאמֶר מִי אֵלֶּה לָךְ. שְׂמָא קְדִישָׁא לָךְ. מִי אֵלֶּה לָךְ. שְׂאִיל עַל יַנְיִקִי, וְאוֹמֵר הַיְלָדִים אֲשֶׁר חֲנַן אֱלֹהִים אֶת עַבְדְּךָ. וְכִי אָמַי אֲצַטְרִיךְ לְאַתְבָּא לִיָּה כְּלוּם. אֵלֶּה כִּיּוֹן דְמְקַבֵּל הַהוּא שׁוֹחַד, אַתְהַפֵּף לְהוּ סַנְיִגוֹר. זְקוּף עֵינָיו, וְחָמִי לֹוֹן לְיִשְׂרָאֵל פְּגוּוֹנָא דָא, חָשִׁיב דְבַגִּין דְחִילוֹ דִּילִיָּה אֵינּוֹן קִיָּימִין כָּךְ.

שְׂאִיר עַל יַנְיִקִי, וְאוֹמֵר מִי אֵלֶּה לָךְ. (וְאוֹמֵר בְּאוֹרַח סְתִיִם הַיְלָדִים) מַהוּ מִי אֵלֶּה לָךְ. אֵלֶּה אָמַר, תַּיִנַּח אַתּוֹן דְחַבְתּוֹן קָמִי מְלָכָא. אֲבָל אֵלִין יַנְיִקִי, אָמַי קִיָּימִין הָכִי, מִי אֵלֶּה לָךְ. וַיֹּאמֶר הַיְלָדִים, רוּחַ קְדָשָׁא אָמַר, וְעַל דָּא זְקוּף טַעַמָא. וַיֹּאמֶר הַיְלָדִים. בְּאַרְחַ